

LHBTI-RETTIGHETER ER OGSÅ BARNES RETTIGHETER

Denne måneden feirer vi Pride for å markere at vi er stolte av kjønns- og seksualitetsmangfoldet. Mange forbinder Pride med feiringen av skeiv kjærlighet mellom voksne, men feiringen er vel så viktig for barn.

TEKST LINA TORDSSON, REDD BARNAS SENIORRÅDGIVER PÅ BARNES RETTIGHETER 10.06.2020

Lina Tordsson, Redd Barnas seniorrådgiver på barns rettigheter

I anledning Pride-feiringen, har Redd Barna endret logo på sosiale medier: Den kjente røde og hvite logoen har blitt erstattet av en i regnbuefarger.

Det har fått kommentarfeltet vårt til å koke. De fleste av reaksjonene har vært positive, men blant kommentarene finner vi også mange som lurere på hva Pride har med Redd Barna å gjøre.

Redd Barna er stolt av å være blant de første barnerettighetsorganisasjonene i verden som jobber aktivt for at barn som bryter med normer for kjønn og seksualitet skal få oppfylt sine rettigheter på lik linje med andre barn. Vi gjør dette fordi vi baserer arbeidet vårt på barnekonvensjonen som sier at alle barn har rettigheter og at ingen barn skal diskrimineres, og fordi vi står helt og fullt på barnas side.

Barn er nemlig også lesbiske, homofile, bifile, trans, og intersex (lhbti).

Tenk på første gangen du ble forelsket. Kanskje var det noen i klassen, eller på fotballaget, eller i korpset? De fleste av oss kjente på den rare, kriblende følelsen lenge før vi ble 18 – både de av oss som ble forelsket i noen med et annet kjønn, og de av oss som ble forelsket i noen av samme kjønn, eller flere kjønn. Mange barn identifiserer seg selv som lesbiske, homofile, bifile eller heterofile, og forteller det til omverden. Andre barn forteller det ikke til folk rundt seg, eller bruker andre ord, men følelsene er der fortsatt og er like gyldige og viktige.

En ting er sikkert – informasjon om hva det vil si å være lesbisk, homofil, bifil eller heterofil gjør ikke barn verken mer eller mindre lesbiske, homofile, bifile, eller heterofile. I stedet gjør det dem tryggere på seg selv og mer inkluderende overfor andre.

Redd Barna og Press - Redd Barna ungdom i Pride-parade.

"Er det gutt eller jente?" Dette er gjerne det første spørsmålet vi får når et barn kommer til

verden. Vi registreres med et kjønn og blir behandlet deretter. Når vi vokser opp, opplever de fleste av oss at legenes vurdering var riktig, men noen av oss opplever at legene tok feil: Kjønnets vi fikk tildelt ved fødselen stemmer ikke overens med kjønnets vi identifiserer oss med. Mange som tilhører denne gruppen kaller seg trans.

Svært mange som har et annet kjønn enn det som ble registrert ved fødselen, forteller at de har visst det siden de var veldig små. Noen barn forteller foreldrene og andre rundt seg hvem de er og hvilket navn og pronomen de skal ha, og foreldre og lærere forteller at barna utdanner og hjelper dem til å forstå hvem de er. Andre barn forteller det ikke til folk rundt seg, eller de venter, eller de bruker andre ord, men følelsene er der fortsatt og er like gyldige og viktige.

Felles for alle barn er at det er livsviktig for dem å bli sett, anerkjent og respektert for den de er, av voksne og barn rundt seg.

Noen barn blir født med kropp som ikke passer enkelt inn i normene våre for hva en «gutt» eller «jente» skal være - for biologisk kjønn er ikke like rettfram som det vi lærte oss på skolen. Denne gruppen kalles ofte "intersex". Noen av barna kan trenge medisinsk behandling, mens andre blir påført behandling som ikke er nødvendig, slik at de skal passe inn i normene vi har om hvordan en guttekropp og en jentekropp "skal" se ut. Barn har rett til å si sin mening om saker som angår dem, men ofte foregår de medisinske inngrepene før barna har mulighet til å fortelle hvilket kjønn de identifiserer seg med og hvilken kropp som er riktig for dem.

Redd Barna-logoen i regnbuefarger, i anledning Pride-måneden. Mange barn leker med kjønnsnormer, uavhengig av hva deres seksuelle orientering og kjønnsidentitet er eller vil komme til å være. I en kjønnsdelt verden sorteres alt fra leker, sangbøker, klær og oppførsel i gutte-kategorier og jente-kategorier. Mange barn får to "bokser" de kan passe inn i – hvorav bare den ene er "riktig" ut fra hva vi

voksne mener at kjønnets til barna er. Pride-feiringen markerer også at alle barn har det bedre hvis de får lov til å være seg selv og uttrykke seg som de vil, og ikke presses inn i voksnes strikte kjønnsnormer.

For Redd Barna er saken enkel: Barnekonvensjonen sier at alle barn er like mye verdt, har rett til å være seg selv og beskyttes fra enhver form for diskriminering.

Men disse rettighetene blir ikke oppfylt for mange lhbt-barn. Barn som bryter med normer for kjønn og seksualitet, opplever verden over dårligere livskvalitet enn barn som ikke gjør det. Grunnen er ikke den seksuelle orienteringen, kjønnsidentiteten eller kjønnskarakteristikkene i seg selv, men måten barn som bryter samfunnsnormer blir behandlet på. For mange barn som bryter normer,

blir forsøkt presset inn i dem igjen. Av og til er det gjort med de beste intensjoner, av og til med fordømmelse, vold, trakassering og "straff" – men alltid er det til skade for barna selv og deres rettigheter. For eksempel har barn som bryter med normer for kjønn og seksualitet større risiko for å miste skolegang, bli hjemløse, oppleve mobbing, vold, overgrep, seksuell trakassering og hatkriminalitet, og å få dårligere psykisk og fysisk helse. Dette er brudd på barns rettigheter. Dette må vi som barnerettighetsorganisasjon gjøre noe med. Og vi må starte med å høre på barna selv. **MEN HVA MENER DERE AT BARN SKAL SI?**

Noen lurte på hvorfor vi som organisasjon skal "pådytte" barn disse temaene. Det er heller motsatt – det er barna som igjen og igjen ber oss om å se dem, anerkjenne dem og være modige nok til å jobbe for det som er viktig for dem.

Hva må vi gjøre?

Vi voksne må komme over ubehaget vi kan føle når barn bryter normene som vi selv har vokst opp med, og vi må forstå at det er normene, ikke barna, det er noe galt med. Vi må lytte til barna og støtte dem i å kreve rettighetene som alle barn har - selv om det betyr at vi vil kjenne på den samme motstanden som mange lhbt-barn forteller oss om.

Reaksjonene vi får på sosiale medier gir oss en smakebit på hva barn og unge møter når de prøver å forstå og artikulere hvem de er og hvordan de passer inn i verden.

Derfor kan vi ikke si det tydeligere: lhbt-rettigheter er også barns rettigheter. Derfor feirer Redd Barna Pride – med stolthet.